

آثار رعایت استاندارد حسابداری شماره ۲۲ (تهیه صورتهای
مالی میاندوره‌ای) بر تصمیمات استفاده‌کنندگان در مقایسه با
گزارشات میاندوره‌ای طبق الزامات سابق بورس اوراق بهادار
تهران

دکتر حمید خالقی مقدم

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی

اسماعیل داور پناه

کارشناس ارشد حسابداری

چکیده

یکی از مباحث مهم در خصوص بازارهای سرمایه، مطالعه، بررسی و تجزیه تحلیل آن
بمنظور شناخت میزان و درجه کارایی آنها می باشد. این شناخت بی شک از یک سو بر تصمیمات
سرمایه گذاران و تامین امنیت مبادلات سهام و سرمایه و از سوی دیگر بر درک مسئولین و
گردانندگان بازار و به منظور بهبود نحوه عمل بازار و هدایت آن به سوی توسعه یافتگی و قانونمندی
موثر خواهد بود.

در استاندارد حسابداری شماره ۲۲ محتوای گزارش مالی میان دوره‌ای و اصول شناخت و اندازه‌گیری قابل اعمال در تهیه صورتهای مالی میان دوره‌ای تعیین گردیده که هدف از تهیه آن را استفاده کنندگان بیان می‌نماید. این تحقیق بر آن است که با توجه به مشکلات ذاتی تهیه و انتشار این اطلاعات و مزیت آن را نسبت به گزارشات میان دوره‌ای سابق بررسی نموده و نهایتاً ضرورت تهیه صورتهای مالی میان دوره‌ای طبق استاندارد ۲۲ را مورد سنجش قرار دهد. جامعه آماری این تحقیق شامل تحلیلگران مالی است که از جامعه جایگزین دانشجویان کارشناسی ارشد استفاده شده است.

این تحقیق به روش تجربی و توزیع پرسشنامه انجام پذیرفته است. روش تجربی یکی از دقیق‌ترین و در عین حال پیچیده‌ترین شکل پژوهش علمی بوده و یکی از راههای پیشگیری از تفسیر و برداشت ذهنی می‌باشد. یافته‌های این تحقیق نشان می‌دهد که بین تصمیمات اتخاذ شده مبتنی بر صورتهای مالی میان دوره‌ای طبق الزامات استاندارد حسابداری شماره ۲۲ و گزارشات میان دوره‌ای طبق الزامات سابق بورس مربوط به همان واحد تجاری، تفاوت معنی‌داری از نظر آزمونهای آماری انجام شده وجود ندارد. در واقع علی‌رغم الزام تهیه صورتهای مالی میان دوره‌ای طبق استاندارد حسابداری شماره ۲۲ و بخشنامه‌های بورس اوراق بهادار تهران، صورتهای مالی میان دوره‌ای تاثیر قابل توجهی در تصمیم‌گیری تحلیلگران مالی نداشته است.

مقدمه

اطلاعات حسابداری در واقع ورود اطلاعات مدل‌های مختلف تصمیم‌گیری است که استفاده کنندگان این اطلاعات برای انتخاب از میان راهکارهای مختلف به کار می‌برند. بموقع بودن گزارشگری مالی یکی از ویژگیهای مهم اطلاعات حسابداری می‌باشد. اطلاعات حسابداری که در تصمیم‌گیریهای اقتصادی و مالی فاقد ارزش می‌باشد. بعبارت دیگر سرمایه‌گذاران در هنگام تصمیم‌گیریهای مالی به اطلاعات جدیدتر اتکا بیشتری دارند. زیرا معتقدند که اطلاعات گذشته و کهنه تاثیر خود را بر قیمت سهام گذاشته، لذا داشتن آن منجر به کسب سود نخواهد شد.

گزارشهای مالی میان دوره‌ای پدیده‌ای نسبتاً جدید در موضوع تهیه اطلاعات برای افرادی است که علایقی نسبت به واحد تجاری دارند. گزارشهای مالی میان دوره‌ای با این هدف طراحی شده‌اند که بتوان با تواتر بیشتری رخدادهای واحد تجاری را گزارش کرد.

در ایران نیز تا قبل از سال ۱۳۷۹ شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در جهت ضرورت تامین بموقع نیازهای اطلاعاتی استفاده کنندگان از صورتها و گزارشات مالی، ملزم به تهیه و ارائه گزارشات میان دوره‌ای که عمدتاً شامل آمار تولید و فروش، مبلغ تولید و فروش، و سود تقریبی شرکت و مقایسه آنها با بودجه پیش بینی شده میباشد، بودند. از سال ۱۳۷۹ شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران ملزم به تهیه و ارائه صورت‌های مالی میان دوره‌ای طبق الزامات استاندارد حسابداری شماره ۲۲ و دستورالعمل‌های صادره بورس گردیده‌اند، در واقع الزامات جدید بورس اوراق بهادار، شرکت‌های پذیرفته شده را موظف به تهیه ترازنامه و صورت سود و زیان میان دوره‌ای و سود و زیان انباشته، نموده است.

طبق تحقیقات انجام شده تهیه این صورت‌های مالی دارای مشکلات زیر می باشد:

- **فعالیت‌های تجاری فصلی:** که باعث برهم خوردن تعادل حجم فعالیتها در دوره های میانی می گردد.
- **مالیات عملکرد:** که معمولاً جهت یکسال تعیین می گردد.
- **اقلام غیر مستمر:** شامل اقلامی که در نیمه اول سال مالی تحقق می یابد و احتمال وقوع آن در نیمه دوم سال متصور نیست و یا برعکس.
- **حذف دارائیه:** سوال اینست که دارائیهای جاری به اقل بهای تمام شده یا قیمت بازار و حذف دارائیهای ثابت غیر قابل استفاده، چگونه در دوره های میانی ارائه گردد؟
- **انعکاس سایر اقلامی که بر اساس دوره سالانه تهیه می شود:** مثل تخفیفات خرید و فروش کالا و کمیسیونهای فروش

مشکلات فوق بیانگر اینست که اطلاعاتی را که همواره انتظار می رود از صورتهای مالی میان دوره‌ای بدست آید ممکن است تحقق نیابد و علت آن استفاده از شیوه برآورد در بسیاری از اقلام تشکیل دهنده صورتهای مالی میان دوره‌ای می باشد. همچنین تهیه این صورتهای مالی مستلزم صرف زمان و هزینه بیشتر نسبت به گزارشات قبلی بوده که انتظار می رود این موارد باعث افزایش کارایی صورتهای مالی و میان دوره‌ای نسبت به گزارشات قبلی گردیده و تاثیر بیشتری در تصمیم گیری استفاده کنندگان بگذارد در غیر این صورت مواجه با مشکلات فوق و صرف زمان و هزینه این صورتهای فاقد توجیه لازم می باشد.

این تحقیق بر آنست که صورتهای مالی میان دوره‌ای استاندارد را با گزارشات میان دوره‌ای سابق شامل آمار تولید و فروش و سود مقایسه نموده و تفاوت برخورد استفاده کنندگان با این دو را ارزیابی نماید.

با توجه به اینکه در خصوص صورتهای مالی میان دوره‌ای که مبحثی جدید می باشد در کشور تحقیقات کمتری انجام شده لذا ضرورت انجام این تحقیق احساس می گردد و همچنین با انجام این تحقیق میزان ضرورت تدوین استاندارد حسابداری شماره ۲۲ در ایران از پیش مشخص و نقد می گردد.

در ادامه مباحثی از جمله پیشینه تحقیق ، بیان مساله و فرضیه ، روش اجرای تحقیق ، ارائه و تجزیه و تحلیل یافته‌ها، تشریح و ارزیابی نتایج و نتیجه‌گیری ارائه میگردد.

پیشینه ، ادبیات و تحقیق های مرتبط

گزارشهای میان دوره‌ای^۱ به مثابه گزارش پیشرفت کار ، نقش مهمی را در فرآیند گزارشگری مستمر فعالیتهای عملیاتی ، مالی و سرمایه گذاری واحد تجاری ایفا می کند و مشابه صورتهای مالی سالانه ، برای تایید کردن یا پیش بینی کردن بکار می رود. گزارشهای میان دوره‌ای به گونه ای طراحی شده اند که استفاده کنندگان ، در حدودی که از نظر زمان و هزینه به صرفه باشد ، بتوانند پیشرفت واحد تجاری را از جنبه وضعیت مالی نسبت به آنچه در آخرین مجموعه صورتهای مالی

سالانه نشان داده شده است، زیر نظر بگیرند و اثر رخدادهای اخیر را بر عملکرد کاری و وضعیت مالی ارزیابی نمایند.^۲ (مکرمی، ۱۳۷۷).

مقصود اصلی از گزارش میاندوره‌ای، انتقال اطلاعات معتبر و مربوط به استفاده کنندگان است تا به کمک آن فعالیتهای واحد تجاری را به منظور تصمیم‌گیری اقتصادی و ارزیابی عملکرد و مباشرت مدیریت تفسیر نمایند. برای پیش‌بینی، مقایسه و ارزیابی گردش وجوه نقدی در قالب مبلغ، زمانبندی و میزان ابهام، باید به اطلاعات مربوط دسترسی داشت. اطلاعات مفید باید از نظر شکل و زمان دسترسی به گونه‌ای در اختیار استفاده کنندگان قرار گیرد که به نیازهای گوناگون آنان مربوط باشد. استفاده کنندگان از گزارشهای مالی میاندوره‌ای نیازمند اطلاعاتی درباره گذشته هستند که بتواند آنان را در ارزیابی چشم‌انداز آینده واحد تجاری کمک کند. گرچه تصمیمات سرمایه‌گذاری و اعتباری منعکس‌کننده انتظارات مربوط به عملکرد آینده است، اما عموماً آن انتظارات حداقل تا حدودی بر ارزیابی عملکرد گذشته مبتنی است (Pacter paul, 1996) به هر صورت هدفهای گزارشگری مالی میاندوره‌ای (شامل صورتهای مالی میاندوره‌ای) مشابه هدفهای گزارشگری سالانه (شامل صورتهای مالی سالانه) می‌باشد زیرا هدفها به دوره زمانی خاصی منسوب نیست. با فرض تداوم فعالیت گزارشهای سالانه یا میاندوره‌ای، هر دو به دوره‌های کوتاهتر از عمر بنگاه تجاری مربوط می‌شوند.

تهیه صورتهای مالی میاندوره‌ای همواره با مشکلاتی روبروست. مهمترین این مشکلات عبارتند از (ثقفی و رحیمیان، -):

فعالیت‌های تجاری فصلی

تعدادی از شرکتها فعالیت‌های فصلی دارند و در بعضی از فصول سال فعالیت‌هایشان به نحو چشمگیری افزایش می‌یابد. در این شرکتها، اگر چه اغلب تلاش می‌شود تا سال مالی به گونه‌ای انتخاب شود که با دوره فعالیت‌های سالانه متناسب باشد، اما به هر حال فعالیت‌هایی که در طول دو

۲- گزارشهای میاندوره‌ای، بیانیه هیئت استانداردهای حسابداری انگلستان، سپتامبر ۱۹۹۷، ترجمه ید... مکرمی

نیم سال متوالی صورت می‌گیرد متعادل نیست و صورتهای مالی میاندوره‌ای، اطلاعاتی را که همواره انتظار می‌رود از صورتهای مالی مذکور بدست آید ارائه نمی‌کند.

مالیات عملکرد

نحوه انعکاس مالیات عملکرد نیز در تهیه صورتهای مالی میاندوره‌ای از موارد با اهمیت است. زیرا معمولاً مالیات عملکرد برای یک سال مالی تعیین می‌شود.

انعکاس سایر اقلامی که بر اساس دوره سالانه تعیین می‌شوند

مشابه مالیات، اقلام دیگری وجود دارد که معمولاً در پایان سال مالی و در زمان ارائه صورتهای مالی سالانه تعیین می‌شوند. از جمله این اقلام می‌توان کمیسیونهای فروش، تخفیفات خرید و فروش کالا و ... را نام برد. در مورد این اقلام نیز، تعیین میزان آثار آنها بر صورتهای مالی میاندوره‌ای مورد گزارش، خالی از اشکال نیست.

اقلام غیر مستمر^۳

در مواقعی برخی از اقلام هزینه در نیمه اول سال مالی تحقق می‌یابد و احتمال وقوع آن در نیمه دوم سال مالی مذکور متصور نیست (و یا بر عکس). در این مورد این سوال پیش می‌آید که آیا اقلام هزینه باید در تمام طول سال مالی مورد نظر قرار گیرد و یا صرفاً در آن نیمه سال مالی که اتفاق افتاده است منظور شود؟

حذف داراییها^۴

طبق استانداردهای حسابداری، داراییهای جاری باید به کمترین بهای تمام شده با خالص ارزش فروش در صورتهای مالی انعکاس یابد. داراییهای ثابت در صورتی که برای همیشه غیر قابل استفاده گردد باید از داراییها حذف شود. در این مورد این سوال مطرح می‌شود که آیا انجام این کار باید در

3 - Non Recurring Items

4 - Asset Write - downs

تاریخ صورتهای مالی میان دوره‌ای، مشابه تاریخ مالی سالانه صورت گیرد یا خیر؟ (Pacter paul, 1996).

برخی تحقیقات انجام شده در جهان

از اولین تحقیقات انجام شده در خصوص تاثیر گزارشهای میان دوره‌ای، می‌توان به تحقیق **جونز و لیتنر** ^۱ اشاره نمود در این تحقیق جونز و لیتنر برگر ارتباط بین گزارشهای سه ماهه سود و تغییر قیمت سهام را مورد آزمون قرار دادند آنها با استفاده از محاسبات پیش بینی قیاس خطی و محاسبه بازده مورد انتظار، نشان دادند که موسسات با سودی بالاتر از سود مورد انتظار، به طور معنی داری بازار را تحت تاثیر قرار می‌دهند. نتایج حاصل از تحقیق جونز و لیتنر برگر نشان داد که بازار سهام در آن حدی که طرفداران نظریه گشت تصادفی ادعا کرده اند، کامل نیست و بازار احتمالاً با دریافت هر قطعه اطلاعات به صورتی آنی و درست تعدیل نمی‌شود.

می (۱۹۷۱ و May) با استفاده از متدولوژی بی ور، واکنش قیمت سهام موسسه‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار آمریکا را در قبال سود سه ماهه مورد آزمون قرار داد، جامعه نمونه شامل ۱۰۵ موسسه در طول ژوئن ۱۹۶۶ تا آوریل ۱۹۶۸ بود. نتایج منتشر شده تحقیق "می" نشان می‌دهد که تغییرات هفتگی قیمت سهام در زمان انتشار گزارشهای سود سه ماهه بیشتر از تغییرات هفتگی قیمت در سایر اوقات سال است. نتایج گزارش شده همچنین نشان می‌دهد که واکنش قیمت به اعلام سود، آنی و یکباره است. تغییر قیمت با اعلام سود همراه است ولی سرعت قطعیت پیدا می‌کند و جایی برای بازده غیر متعارف پس از زمان اعلام سود باقی نمی‌گذارد.

براون و کنلی (۱۹۷۲، Brown & Kennelly) با استفاده از متدولوژی بال و براون، محتوای اطلاعاتی سود سه ماهه را مورد آزمون قرار دادند آنها چنین استدلال کردند که اگر قیمت داراییها با ورود اطلاعات اثر گذار بر قیمت بازار، به سرعت تعدیل می‌شود، آنگاه تغییرات قیمت می‌تواند نشان دهنده جریان اطلاعاتی مربوط به شکل بندی قیمت باشد. به این ترتیب، می‌توان فرض کرد که اطلاعات موجود در ارقام سود سه ماهه تفاوت بین ارقام واقعی گزارش شده و پیش

بینی شده برای همان دوره است. براون وکنلی بر اساس تغییرات سود گزارش شده منفی و مثبت، بدره هایی تشکیل دادند و سپس به آزمون یک استراتژی سرمایه گذاری پرداختند که در آن سهام موسساتی که تغییرات سود مثبت داشتند زودتر خریداری می شد و سهام موسساتی که تغییرات سود منفی داشتند زودتر بفروش می رسید. براون وکنلی از نتایج تحقیق خود چنین نتیجه گرفتند که تجزیه سود سالانه هر سهم به اجزای سه ماهه، پیش بینی سربهای زمانی سالانه را در حدود ۳۰ الی ۴۰ درصد بهبود می بخشد.

کی گِر (Kiger, ۱۹۷۲) نیز واکنش قیمت و حجم سهام نسبت به اعلام سود سه ماهه را مورد آزمون قرار داد او در تحقیق خود کنترلی را به کار برد که در یک دوره پنج روزه هیچ گونه اطلاعاتی درباره سهام در بازار منتشر نشده باشد و دوره پنج روزه مورد نظر دوره ای بود که اعلام سود سه ماهه در **وال استریت ژورنال**^۶ در روز میانی آن واقع شده بود. نتایج گزارش شده کی گِر نشان می دهد که بازار نسبت به سود سه ماهه واکنش دارد.

فرس (Firth, ۱۹۷۶) اثر اعلام سود بر قیمت سهام موسسه های پذیرفته شده در بورس را مورد مطالعه قرار داد. این مطالعه اولین تحقیق پیرامون اثر اعلام سود سالانه بر قیمت سهام موسسات پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار لندن بود. جامعه نمونه فرس شامل ۸۷ موسسه بود و در چهار گروه صنعت مختلف طبقه بندی شده بود و در آن اثر اعلام سود هر موسسه بر قیمت سهام سایر اعضای گروه مورد آزمون قرار گرفته بود. فرس دریافت که در روز اعلام نتایج مثبت، موسسه های صنعت به طور کل بازده غیر متعارفی معادل ۲/۱ در صد نشان می دهند؛ یعنی متوسط قیمت سهام موسسه های مشابه معادل ۲/۱ درصد افزایش می یابد. به همین شکل، وقتی نتایج اعلام شده کمتر از پیش بینی بازار بود، صنعت در کل با کاهش معادل ۳/۷ درصد بازده سهام روبرو شد. فرس نتیجه گیری کرد که گزارشهای مالی میان دوره ای دارای محتوای اطلاعاتی هستند و این اطلاعات توسط بازار برای ارزیابی موسسه ای که اطلاعات خاصی را اعلام کرده است و نیز سایر موسسات مشابه، هر دو، به کار می رود.

اوپونگ (Oppong, 1976) با استفاده از متدولوژی بی ور به بررسی رابطه بین مقدار اطلاعات میان دوره‌ای و محتوای اطلاعات گزارش سالانه پرداخت. اوپونگ از پنج متغیر یعنی اندازه شرکت، گروه صنعتی، تعداد سهامداران، تواتر تامین مالی از منابع بیرونی و تمرکز صنعت اصلی شرکت، برای توضیح مقدار محتوای اطلاعاتی اعلام سود سالانه استفاده کرد. وی در تحقیق خود تفاوت بین محتوای اطلاعاتی گزارش سالانه در ماه گزارش در مقایسه با سایر ماههای سال را نادیده گرفته بود. در هر حال، نقص اصلی تحقیق اوپونگ و تحقیقات مشابه در آن بود که استفاده از ارقام ماهانه، یعنی قیمت پایان ماه سهام می‌توانست موجب پنهان ماندن تغییرات قیمت موجود در اطراف روز اعلام سود شود.

اوتسوکا (Ohtsuka, ۱۹۸۱) متدولوژی بی ور را تحقیق خود درباره اطلاعیه‌های حسابداری سالانه و نیمه سالانه در بورس اوراق بهادار توکیو در طول دوره پنج ساله از سپتامبر ۱۹۷۴، به کار برد. شواهد تحقیق نشان داد که تغییرات قیمت در مورد هر دو اطلاعیه‌های سالانه و نیمه سالانه، در هفته گزارش به طور معنی‌دار بیشتر از سایر هفته‌ها (هفته‌های بدون گزارش) بوده است. به علاوه شواهد نشان داد که تغییرات عمده قیمت چندین هفته قبل از انتشار اطلاعیه رخ می‌دهد و تغییرات قیمت نسبت به اطلاعیه‌های سالانه بیش از اطلاعیه‌های نیمه سالانه است. نتیجه گیری اخیر با تحقیقات انجام شده در آمریکا مغایرت دارد.

فیرس (Firth, ۱۹۸۱) در مورد محتوای گزارش‌های مالی میان دوره‌ای در انگلستان نیز تحقیقی انجام داده است. وی در تحقیق خود از اطلاعات بازده سهام استفاده کرد و نتایج تحقیق نشان داد که انتشار گزارش‌های مالی میان دوره‌ای موسسات موجب انتقال اطلاعات درخور توجهی به بازار سهام می‌شود.

جینگز و استارک (Jennigs & Stark, ۱۹۸۵) در تحقیق خود محتوای اطلاعاتی و سرعت تعدیل قیمت سهام و محتوای اطلاعاتی زیاد یا کم اطلاعیه‌های سود را مطالعه نمودند. آنها مفهوم محتوای اطلاعاتی زیاد یا کم را به کمک درصد تغییر مطلق در میانگین و انحراف معیار بر آورده‌های تحلیلگران در قبال میانه تغییرات قیمت، عملیاتی کردند. نتایج تحقیق نشان داد که

اطلاعه‌هایی که دارای محتوای اطلاعاتی زیاد بود رابطه زیادی با فرآیند قیمت داشت و طول مدت تعدیل قیمت در قبال گزارشهای سه ماهه با توجه به اهمیت بر آورد تجدید نظر شده تحلیلگران، افزایش می یافت. این مطالعه سعی بر آن داشت که پویایی فرآیند تعدیل در قبال اطلاعیه های سود را توضیح دهد.

کرییدی و می نات (Cready & Mynatt, ۱۹۹۱) محتوای اطلاعاتی گزارشهای سالانه و میاندوره‌ای را مورد تحقیق قرار دادند. در این تحقیق علاوه بر قیمت سهام، حجم معاملات شامل تعداد معاملات، معاملات بر حسب طبقه بندی اندازه سهام، نوع و میانگین معاملات نیز مورد بررسی قرار گرفته است. نتیجه تحقیق شواهدی را ارائه می داد که قیمت سهام با توجه به گزارشهای میاندوره‌ای و سالانه با واکنش معاملات همراه است. نتیجه تحقیق همچنین شواهدی را ارائه می داد که در میان افراد سرمایه گذار افرادی که ثروت کمتری دارند واکنش بیشتری نسبت به معاملات نشان می دهند. سرانجام، این تحقیق نشان می داد که دوره واکنش معاملات سهام به گزارشهای مورد تحقیق نسبتاً طولانی است و تا هفت روز بعد از انتشار ادامه دارد.

استایس (Stice ۱۹۹۱) واکنش بازار را نسبت به گزارشهای شرکتها که در بورس ثبت می شود و نیز نسبت به اطلاعیه‌های مشابه که چند روز بعد در وال استریت ژورنال (The wall Street Journal) منتشر می شود مورد تحقیق قرار داد. این تحقیق این سؤال را مطرح می سازد که آیا واکنش قیمت و حجم سهام نسبت به اطلاعیه های سود در تاریخ ثبت اطلاعیه در بورس رخ می دهد یا در تاریخ بعد از آن در وال استریت ژورنال منتشر می شود.

شواهد این تحقیق نشان داد که واکنش بازار نسبت به اطلاعیه های سود منتشر شده در وال استریت ژورنال معنی دار بود ولی بازار در مورد گزارشهایی که شرکتها چند روز قبل از انتشار در ژورنال در بورس ثبت می کردند واکنش معنی داری نشان نمی داد. نتایج حاصل از تحقیق به آن موضوع مهم اشاره دارد که روش افشای اطلاعات و هزینه تحصیل اطلاعات حسابداری باعث می شود که اطلاعات حسابداری با زمان بندی خاصی در قیمت سهام انعکاس پیدا نمی کند مگر این که توسط رسانه های دیگر افشا و منتشر شود.

دانتو و رونن (۱۹۳۳ ، Dontoth & Ronen) محتوای اطلاعاتی گزارشات میان دوره‌ای حسابداری را مورد بررسی قرار دادند . نتایج تحقیق آنان نشان داد که این گزارشات به طور مستقیم با حجم معاملات و با واکنش قیمتی که با آن اطلاعیه همراه است ، ارتباط دارد. این تحقیق آشکار می‌سازد که در همان حال که محتوای اطلاعاتی مورد انتظار با پراکنده شدن استنتاج افراد از افشای اطلاعات کاهش می‌یابد، همراه با واکنش قیمت حاصل از دقت اطلاعیه افزایش پیدا می‌کند . به علاوه یک رابطه غیر یکنواخت بین حجم معامله مورد انتظار و پراکنده‌گی استنتاج افراد از افشای اطلاعات وجود داد.

اوپونگ (۱۹۹۵ ، Opong) محتوای اطلاعاتی گزارشهای مالی میان دوره‌ای را در انگلستان مورد بررسی قرار داد. وی در تحقیق خود همچنین زمان دقیق بیشترین اثر گذاری گزارشهای مالی را ارزیابی کرد. نتایج تحقیق شواهدی را نشان داد که گزارشهای مالی میان دوره‌ای حاوی اطلاعاتی است که از جنبه تصمیمات سرمایه گذاری در روز انتشار دارای ارزش است.

بررسی تحقیقات انجام گرفته در ایران

۱- بررسی تاثیر انتشار گزارشات میان دوره‌ای بر قیمت و مبادلات سهام شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. (فخار ، ۱۳۷۳).
در این تحقیق دو فرضیه مطرح گردید:

✓ فرضیه اول : تهیه و انتشار گزارشات میان دوره‌ای دارای محتوای اطلاعاتی موثر بر قیمت سهام است.

✓ فرضیه دوم : تهیه و انتشار گزارشات میان دوره‌ای سبب تغییر در مبادلات سهام می‌شود.

در آزمون فرضیه اول محقق با توجه به گزارش های میان دوره‌ای در ۱۳ هفته مورد بررسی برای ۳۲ شرکت پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران نتیجه گیری کرد . که بازار سرمایه ایران یک بازار کارا در شکل نیمه قوی نیست. اگر چه تغییرات قیمت هفته قبل از اعمال

گزارشات، بیانگر ورود اطلاعات از کانالهای دیگر به بازار بود، اما با فرضیات کارایی بازار همسویی داشت.

نهایتاً یافته های این بخش از تحقیق علاوه بر اثبات وجود محتوای اطلاعاتی گزارشات میان دوره ای کارا نبودن بازار سرمایه ایران در شکل نیمه قوی را نیز اثبات کرد.

نتایج آزمون فرضیه دوم نشان داد که حجم معاملات مربوط به سهام در زمان انتشار گزارشات میان دوره ای از رشد بالایی برخوردار است، لذا می توان استدلال کرد که گزارش میان دوره ای دارای محتوای اطلاعاتی موثر بر حجم مبادلات سهام می باشد و این نتیجه با فرضیات کارایی بازار در شکل نیمه قوی تضاد داشت.

۲- بررسی لزوم تهیه صورتهای مالی میان دوره ای توسط شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و تاثیر آن بر نوسانات قیمت سهام شرکت های مزبور: (همتی، ۱۳۷۵).
در این تحقیق فرضیه زیر مطرح گردید:

ارائه گزارشهای میان دوره ای توسط شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بر نوسانات قیمت سهام شرکتهای مزبور موثر است. نتایج تحقیق نشان می داد تنها فرضیه تحقیق به اثبات رسیده و مشخص گردید که شرکتهایی که گزارش میان دوره ای ارائه میکنند از نوسان قیمت سهام کمتری برخوردارند. دلیل اصلی این نتیجه، نظر مساعد کارگزاران نسبت به شرکتهایی است که گزارشهای میان دوره ای ارائه می کنند و حمایت آنها از این شرکتهای در مواقعی است که قیمت سهام در بازار دچار نوسانات بی رویه می شود.

۳- بررسی عوامل موثر بر گزارشگری میان دوره ای بموقع در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران: (محمدی، ۱۳۸۰).

در این تحقیق بیشتر به زمان ارائه اطلاعات توجه گردیده و عوامل موثر بر سرعت گزارشگری میان دوره ای بررسی گردیده و دارای ۷ فرضیه می باشد که سرعت گزارشگری را مرتبط با اندازه شرکت، سودآوری، پیچیدگی عملکرد، سابقه فعالیت، میزان معاملات سهام، نوع مالکیت و وجود سیستم حسابداری بهای تمام شده دانسته است.

این تحقیق از طریق کتابخانه ای و تجزیه و تحلیل داده های آماری بوسیله آزمون ضریب همبستگی و اختلاف میانگین های جامعه آماری انجام شده است .

۴- بررسی بار اطلاعاتی افزایشده صورتهای مالی میاندوره ای (رحیمیان ، ۱۳۷۶)

فرضیه تحقیق به صورت زیر طراحی گردید :

صورتهای مالی میاندوره ای ارائه شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۳۷۴ دارای بار افزایشده اطلاعاتی است.

با توجه با وضعیت خاص بازار اوراق بهادار ، در این تحقیق بازده غیر عادی شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال ۷۴ به سه روش به شرح زیر مورد بررسی قرار گرفت .
روش (۱) استفاده از مدل بازار برای کلیه شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران.

روش (۲) استفاده از مدل بازار برای کلیه شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران که صورتهای مالی میاندوره ای خود را ارائه کرده اند.

روش (۳) استفاده از مدل ساده شده بازار یا تفاضل بازده شرکت و بازده بازار.

گرچه در مدل بازار ارائه شده برای کلیه شرکتهای پذیرفته شده از روش اول در دوره زمانی ارائه صورتهای مالی میاندوره ای افزایش در نرخ بازده غیر عادی شرکت مشهود بود، لیکن نتایج آزمون فرضیه با استفاده از روش دوم و سوم نشان داد که ارائه صورتهای مالی میاندوره ای فاقد تاثیر قابل بررسی روی مدل بازار شرکتهای ارائه دهنده صورتهای مالی میاندوره ای است و افزایش نرخ بازده غیر عادی تحت تاثیر سایر عوامل بر بازده اوراق بهادار صورت گرفته است. بنابراین این تحقیق نشان می دهد که صورتهای مالی میاندوره ای فاقد بار اطلاعاتی هستند.

۵- بررسی تحلیلی تاثیر گزارشهای میاندوره ای بر قیمت سهام قبل و بعد از اعلام رسمی در بورس اوراق بهادار تهران. (اخوان بی طرف ، ۱۳۷۹).

نتایج بدست آمده در این تحقیق به شرح زیر است:

• عدم تعریف نقش و جایگاه واقعی صورتهای مالی میان دوره‌ای در قوانین تجاری و مالی

و ...

• عدم تدوین استاندارد لازم در این خصوص

• عدم ارائه اطلاعات معتبر و قابل اعتماد از طریق این صورتهای

• عدم وجود دستور العمل مدون جهت کار حسابداران در این خصوص

و نتایج دیگر که در هر مورد پیشنهاداتی در جهت رفع ایرادات مشاهده شده ارائه گردیده است.

بیان مساله و فرضیه

فرضیه یا گمانه در واقع سوال اصلی و اساسی تحقیق بوده که محقق بدون پیش داوری و پس از مراحل شناخت فرضیه، با جمع آوری اطلاعات لازم اقدام به آزمون فرضیه می‌نماید. در این پژوهش نیز به منظور برخورداری از فراگرد مبتنی بر روش شناسی علمی، با در نظر گرفتن پرسشهای اصلی پژوهش اقدام به تدوین فرضیه به قرار زیر گردید:

"بین تصمیم گیری استفاده کنندگان از اطلاعات مندرج در صورتهای مالی میان دوره‌ای (استاندارد شماره ۲۲ حسابداری ایران) با اطلاعات مندرج در گزارشات میان دوره‌ای طبق الزامات سابق بورس (تفاوت معنی داری وجود دارد."

★ تعریف عملیاتی واژه‌های تحقیق بدین شرح است:

صورتهای مالی میان دوره‌ای استاندارد: گزارشی برای یک دوره کوتاهتر از یکسال مالی که شامل مجموعه کامل صورتهای مالی (طبق استاندارد شماره یک با عنوان نحوه ارائه صورتهای مالی) یا صورتهای مالی حداقل، شامل صورتهای مالی اساسی و گزیده ای از یادداشتهای توضیحی مطابق الزامات استاندارد ۲۲ ایران بوده که تهیه و انتشار آن طبق استاندارد فوق برای شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران هر سه ماه یکبار الزامی میباشد.

استفاده کنندگان از صورتهای مالی: شامل سهامداران ، اعتبار دهندگان ، تحلیلگران مالی ، دولت و...

گزارش میان دوره‌های سابق: شامل گزارشی از قبیل آمار تولید ، فروش ، سود هر سهم و... که تهیه آنها قبل از انتشار استاندارد ۲۲ حسابداری (صورتهای مالی میاندوره ای) توسط شرکتهای پذیرفته شده الزامی بود.

روش اجرای تحقیق

جامعه آماری: جامعه آماری مورد نظر در این تحقیق شامل تحلیلگران مالی می‌باشد که به علت نامحدود و ناشناخته بودن موضوع تحقیق و احتمالاً برخوردار نبودن برخی از اعضای جامعه از دانش تخصصی لازم ، باعث گردید از دانشجویان کارشناسی ارشد حسابداری به عنوان جامعه آماری جایگزین در دو گروه همگن استفاده گردد.

علت انتخاب این جامعه این است که با توجه به نوعی تحقیق (تجربی) گرد آوری دو گروه از تحلیلگران مالی عملاً جهت محقق دشوار و یا غیر ممکن بوده، لذا از جامعه آماری دانشجویان استفاده شده زیرا این جامعه شباهت زیادی به جامعه اصلی داشته بدلیل اینکه اغلب دانشجویان کارشناسی ارشد حسابداری مشغول فعالیتهای تخصصی حسابداری بوده و برخی از آنها حتی سرمایه گذاری هایی در بورس اوراق بهادار دارند و با توجه به آشنایی خوب این گروه به مبانی تئوریک و دسترسی راحت تر و امکان انتخاب دو گروه همگن ، جامعه فوق بهترین گزینه برای تحقیق حاضر می باشد.

نمونه آماری: با توجه به محدودیت زمانی و هزینه های نمونه آماری ، از دانشجویان کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاههای تهران که در دسترس بودند ، به عنوان نمونه آماری استفاده گردید. لازم به ذکر است نمونه انتخاب شده اکثر قریب به اتفاق جامعه آماری را تشکیل می دهد. طبق محاسبات آماری انجام شده حداقل تعداد نمونه ۶۷ نفر تعیین که به جهت اطمینان بیشتر این تعداد به ۸۱ نفر افزایش یافت. تعداد نمونه آماری در گروههای آزمایش و کنترل به ترتیب ۳۹ و ۴۲ نفر تعیین که به صورت تصادفی از نمونه انتخاب شدند.

ابزار اندازه گیری و نحوه تجزیه و تحلیل داده ها: تحقیق از نوع تجربی و اطلاعات نیز از طریق توزیع پرسشنامه بین دو گروه کنترل و آزمایش جمع آوری گردید و پس از دسته بندی و تلخیص اطلاعات در نرم افزار Excel جهت اجرای آزمون های آماری به محیط نرم افزاری Spss انتقال داده شد در این تحقیق طرح آزمایش از نوع پس آزمون با گروه کنترل^۷ میباشد.

روایی درونی^۸ و بیرونی^۹ طرح تحقیق: اعتبار درونی این تحقیق نیز متأثر از عوامل زیر می

باشد.

- تفاوت های فردی آزمودنیها.
- حوادث و وقایع مختلف همزمان با دوره تحقیق
- ویژگی های ناشی از وسایل اندازه گیری
- تفاوت در ویژگی شرکت مورد پرسش با سایر شرکتهای از نظر نوع صنعت ، اندازه ، نوع محصولات و...

که در این زمینه محقق سعی در انتخاب گروه های متجانس تر نموده به نحوی که اگر فرض نماییم کلاسهای کارشناسی ارشد هر دانشگاه گروه های تقریباً متجانسی هستند. محقق گروه های کنترل و آزمایش را از بین کلاسهای هر دانشگاه انتخاب تا گروه های کنترل و آزمایش از تجانس بیشتری برخوردار شوند.

از طرفی پرسشنامه های طراحی شده پس از تمهیدات لازم و اعمال نظرات اساتید راهنما و مشاور بصورت آزمایشی توزیع و پس از رفع نواقص بدست آمده و کنترل نهائی توسط اساتید راهنما و مشاور، بین آزمودنیهای گروه های کنترل و آزمایش توزیع گردید.

7 - Post _ Test With Control Group

8- Internal Validity

9 - External Validity

وقایع مختلف همزمان با دوره تحقیق را می توان جزء عوامل مزاحم خارج از اراده محقق نام برد.

در مورد تفاوت شرکت مورد پرسش با سایر شرکتها از نظر نوع صنعت، اندازه و نوع محصول ، پرسشنامه طراحی شده بدون ذکر نام و نوع محصول طراحی گردید.

در راستای افزایش روایی بیرونی، محقق با گزینش نمونه بیشتر و با استفاده از خدمات مشاوره‌ای آماری ، سعی در افزایش روایی بیرونی تحقیق نموده است.

روش اجرای تحقیق: در اجرای طرح آزمایش با مراجعه به کلاس های کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاههای مختلف تهران و در ساعات درسی ، مجموعه اول که فاقد متغیر مستقل^{۱۰} پژوهش (صورت‌های مالی میاندوره‌ای) بود، در اختیار گروه کنترل^{۱۱} و مجموعه دوم که حاوی متغیر مستقل پژوهش بود، در اختیار گروه آزمایش^{۱۲} قرار داده شد.

در این حالت مجموعه اول که شامل صورت‌های مالی میاندوره‌ای شرکت مورد تحقیق که طبق استاندارد حسابداری شماره ۲۲ تهیه و مطابق الزامات بورس اوراق بهادار ارائه گردیده بود به همراه پرسشنامه طراحی شده در اختیار آزمودنیهای گروه کنترل قرار گرفت.

مجموعه دوم نیز که شامل گزارشات میاندوره‌ای شامل آمار تولید، آمار فروش و مبلغ فروش بوده و طبق الزامات قبلی بورس اوراق بهادار (قبل از تدوین استاندارد شماره ۲۲) تهیه شده بود به همراه پرسشنامه طراحی شده در اختیار آزمودنیهای گروه آزمایش قرار گرفت.

علاوه بر اطلاعات فوق الذکر ، اطلاعات اضافی شامل قیمت سهام در ابتدای دوره مالی میانی ۶ ماهه و همچنین میزان EPS تحقق یافته میانی و EPS تحقق یافته سال قبل و DPS توزیع شده سال قبل و... در اختیار هر دو گروه آزمایش و کنترل قرار گرفت و شرایط محیط تجربی برای تمام آزمودنیها به شکل یکسانی فراهم گردید.

10 - Independent Variable

11 - Control Group

12 - Experimental Group

پس از اجرای طرح آزمایش، در کل ۸۱ پرسشنامه جمع آوری گردید که ۳۹ پرسشنامه مربوط به گروه کنترل و ۴۲ پرسشنامه مربوط به گروه آزمایش بود.

ارائه و تجزیه تحلیل یافته ها

با توجه به اینکه طرح آزمایش از نوع پس آزمون با گروه کنترل^{۱۳} بوده و مقیاس اندازه گیری داده های گردآوری شده از نوع اسمی است، بنابر این اصلی ترین ابزار آماری برای تایید فرضیه صفر آزمون کای-دو پیرسون^{۱۴} برای سنجش وجود رابطه معنی دار میان متغیرهای مستقل و وابسته می باشد. از طرفی با توجه ارائه شده از نوع گسسته می باشد، امکان مخدوش شدن نتایج آزمون کای-دو پیرسون وجود دارد. بنابراین برای اجتناب از چنین وضعیتی از راه برد اصلاح ییتس^{۱۵} استفاده گردید. بعلاوه با فرض استقلال متغیرهای مستقل و وابسته، نسبت درست نمایی کای دو پیرسون^{۱۶} یک آزمون تقریبی است و تنها در شرایطی مفید است که حجم نمونه به قدر کافی بزرگ باشد، به رغم مناسب بودن اندازه نمونه از آزمون دقیق فیشر-اروین^{۱۷} استفاده گردید. از سوی دیگر، به منظور سنجش رابطه میان داده های ارائه شده از ضریب پیوند دی-سامرز^{۱۸} و ضریب پیوند گاما^{۱۹} نیز بهره گرفته شد. استفاده از این دو ضریب برای کاهش نسبی خطا در پیش بینی متغیر وابسته میباشد. The همچنین جهت آزمون همگنی و تجانس دو گروه و یکسان بودن تمایلات آنها از آزمون، Uمان ویتنی استفاده شد و در ادامه از جهت داده های یا مقیاس کمی، علاوه بر آزمونهای ذکر شده از آزمون t (مقایسه میانگین های دو نمونه) برای آزمون مجدد فرضیه استفاده گردید.

به طور خلاصه نتایج آزمون های انجام شده در جدول شماره (۱) نشان داده شده است زیر نشان

د.د.

13 - post _ Test With Control Group

14 - Pearons chi _ Spuare Test

15 - Yates correction

16 - Chi _ Square Likelihood Ratio

17 - Fisher _ irwins Exact test

18 - Sommer s Coefficient of Association

19 - Gamma scoefficient of Association

همان گونه که در جدول ذیل مشخص است در تمامی موارد فرضیه H_0 رد نشده است. یعنی در سطح اطمینان ۹۵٪ تفاوت معنی داری بین تصمیمات اخذ شده توسط تحلیلگران مالی بر اساس صورتهای مالی میان دوره‌های استاندارد و گزارشهای مالی میان دوره‌های طبق الزامات سابق بورس وجود ندارد.

از آنجائیکه سوالات اول و چهارم بصورت کمی می باشد برای اطمینان بهتر از نتیجه آزمون این دو سوال مجدداً توسط آزمون t مورد سنجش قرار گرفت که در آزمون مجدد نیز فرضیه H_0 رد نشده و نتایج آزمون قبلی مورد تائید آزمون t قرار گرفت.

جدول شماره ۱

نتیجه آزمون	مقدار X^2 با توجه به (سطح جدول اطمینان ۹۵٪)		مقدار X^2 محاسبه محاسبه شده در نرم افزار spss با ۹۵٪ اطمینان	شرح	دیف
	مقدار X^2	درجه آزادی			
عدم رد H_0	7/81	۳	7/632	میزان اختصاصی سرمایه 100 میلیون ریالی	1
عدم رد H_0	3/84	۱	0/95	تحقق یافتن ESP پیش بینی	2
عدم رد H_0	7/81	۳	1/238	درصد پیش بینی EPS	3
عدم رد H_0	7/81	۳	6/39	پیش بینی قیمت سهام در پایان دوره مالی	4
عدم رد H_0	7/81	۱	1/54	پیش بینی تعدیل ESP شرکت	5
عدم رد H_0	3/84	۱	2/24	پیش بینی نوع تعدیل ESP	6
عدم رد H_0	7/81	۳	3/4	پیش بینی روند تغییرات P/E	7
عدم رد H_0	5/99	۲	2/64	پیش بینی وضعیت کلی شرکت	8

جمعیت شناسی ترکیب پاسخ دهندگان و مقایسه گروه آزمایش و کنترل

با توجه به اینکه نمونه مورد بررسی (دانشجویان کارشناسی ارشد حسابداری) در واقع جامعه جایگزین تحلیلگران مالی می باشد و این جایگزینی با فرض اینکه اغلب دانشجویان کارشناسی ارشد علاوه بر آشنایی با مبانی تئوریک دارای سوابق تجربی و همچنین سرمایه گذاری سهام در بورس اوراق بهادار می باشند که با بررسی کلی پرسشنامه ها نتایج زیر حاصل شد:

ردیف	شرح	درصد گروه آزمایش	درصد گروه کنترل	مجموع
۱	سابقه فعالیت تجربی	۹۰	۷۹	۸۵
۲	سابقه انجام معاملات سهام	۶۰	۵۹	۵۹
۳	سابقه تجزیه و تحلیل بررسی صورتهای مالی	۶۲	۵۴	۵۸

بررسی جدول فوق حاکی از این است که درصد قابل قبولی از پاسخ دهندگان دارای سوابق تجربی ، انجام معاملات سهام و تحلیل صورتهای مالی شرکتها پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران می باشند و این نسبت در گروه آزمایش و کنترل یکسان و متناسب است. در مجموع می توان ضمن تأیید پیش فرضهای گفته شده در انتخاب جامعه آماری جانشین به یکسانی تقریبی دو گروه آزمایش و کنترل نیز پی برد.

همچنین جهت آزمون همگونی و تجانس دو گروه آزمایش و کنترل ، اقدام به رتبه بندی تمایلات دو گروه در تصمیم گیری ها گردیده و نسبت به آزمون U مان ویتنی در این خصوص اقدام که نتایج آن به شرح جدول زیر میباشد.

نتیجه آزمون	ناحیه بحرانی با 99 درصد اطمینان	مقدار Z محاسبه شده	نام اولویت	دیف
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	- 2/06	بازده کل دارائیهها (ROI)	1
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	-0/36	درصد تغییر قیمت سهام در طی دوره	2
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_1/36	بازده ارزش ویژه (ROI)	3
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_0/49	نسبت قیمت به سود شرکت (P/E)	4
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_1/02	قیمت سهام در زمان خرید	5
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_0/37	(EPS) پیش بینی	6
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_0/28	(EPS) تحقق یافته	7
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_2/01	اندوخته های طرح توسعه و قانونی	8
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_1/15	درصد تحقق تولید پیش بینی شده	9
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_ 1/73	نسبت کل بدهیها به دارائیهها	10
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_0/95	نسبت سود خالص به فروش	11
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_0/555	درصد تحقق فروش پیش بینی شده	12
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_0/477	نوع صنعت	13
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_ 1/28	شرایط اقتصادی جامعه در زمان معامله	14
رد فرضیه H_0	خارج ناحیه بحرانی	_1/344	DPS شرکت	15

همانگونه که در جدول فوق مشخص است پاسخ دهندگان دو گروه آزمایش و کنترل تقریباً در تمامی عوامل مشخص شده جهت تصمیم گیری دارای اولویت های مشابه و همگونی باشند و این به معنای آنست که دو گروه در مورد عوامل مختلف موثر در تجزیه و تحلیل و نهایتاً تصمیم گیری در مورد معاملات سهام نظرات یکسانی داشته اند .

تشریح و ارزیابی نتایج

همانگونه که در جدول شماره یک فوق مشخص است در تمامی موارد فرضیه H_0 رد نشده است یعنی در سطح اطمینان 95% تفاوت معنی داری بین تصمیمات اخذ شده توسط تحلیلگران مالی میان دوره‌ای استاندارد و گزارش‌های مالی میان دوره‌ای طبق الزامات سابق بورس وجود ندارد. از آنجائیکه سوالات اول و چهارم بصورت کمی می باشد برای اطمینان بهتر از نتیجه آزمون، این دو سؤال مجدداً توسط آزمون t مورد سنجش قرار گرفت که در آزمون مجدد نیز فرضیه H_0 رد نشده و نتایج آزمون قبلی مورد تأیید آزمون t قرار گرفت.

به بیان دیگر می توان چنین ذکر نموده که بین تصمیمات اتخاذ شده مبتنی بر صورتهای مالی میان دوره‌ای استاندارد و گزارشات میان دوره‌ای طبق الزامات سابق بورس مربوط به همان واحد تجاری، تفاوت معنی داری از نظر آزمونهای آماری انجام شده وجود ندارد.

این امر به منزله عدم اثبات فرضیه تحقیق می باشد به عبارتی علی رغم الزام تهیه صورتهای مالی میان دوره‌ای طبق استاندارد حسابداری شماره ۲۲ و بخشنامه های بورس اوراق بهادار تهران، صورتهای مالی میان دوره‌ای تاثیر قابل توجهی در تصمیم گیری تحلیلگران مالی نداشته و آزمودنیهای تحقیق تفاوتی بین صورتهای مالی میان دوره‌ای استاندارد و گزارشات مالی میان دوره‌ای استاندارد در مقایسه با گزارشات مالی میان دوره‌ای طبق الزامات سابق بورس فاقد اطلاعاتی قابل توجه برای تحلیلگران مالی می باشد.

به عبارتی با توجه به مشکلات تهیه صورتهای مالی میان دوره‌ای استاندارد (خلاصه آنها ذکر شد) و هزینه‌های مربوط به تهیه و ارائه این صورتهای مالی، مزیت قابل توجهی نسبت به گزارشات میان دوره‌ای سابق که با مشکلات کمتر و هزینه های ناچیزتری تهیه و ارائه می گردید نداشته است. ذکر این نکته ضروریست که نتایج بدست آمده فوق در شرایط و محدودیتهای این تحقیق حاصل شده است و با توجه به ویژگیهای خاص تحقیقات در علوم انسانی نباید این نتایج را به عنوان حقیقت محض قلمداد نمود بلکه همواره نتایج پژوهشهای انجام شده را باید با توجه به شرایط و محدودیتهای تحقیق بررسی نمود.

هر چند محقق تمام تلاش خود را در جهت انجام هر بهتر تحقیق با توجه محدودیتهای موجود نموده است لیکن مطمئناً در انجام این تحقیق کاستی هایی وجود دارد که ادامه سیر تکاملی این تحقیق و از بین بردن کاستیها و محدودیتهایی که خارج از توان و امکانات محقق بوده به آیندگان واگذار میگردد باشد که آیندگان در جهت کاهش این محدودیتهای ، نتایج قابل اتکاءتری بدست آورند.

منابع و مأخذ

منابع فارسی:

- ۱- اخوان بی طرف ، محمد رضا ، " بررسی تحلیلی تاثیر گزارشهای میان دوره ای بر قیمت سهام قبل و بعد از اعلام رسمی در بورس اوراق بهادار تهران " ، پایان نامه کارشناسی ارشد ، موسسه علوم بانکداری .
- ۲- ثقفی ، علی و نظام الدین، رحیمیان (-). صورتهای مالی میان دوره ای در بورس اوراق بهادار تهران. چکیده پایان نامه، " نشریه حسابرس " . ش . ۱ . صص ۳۷-۳۱.
- ۳- رحیمیان ، نظام الدین. (۱۳۷۶). " بررسی بار افزایش اطلاعاتی صورتهای مالی میاندوره‌ای ". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی تهران.
- ۴- فخار ، حسین. (۱۳۷۳). " بررسی تاثیر انتشار گزارشات میاندوره ای بر قیمت و مبادلات سهام شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران " . پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشکده حسابداری مدیریت دانشگاه تهران.
- ۵- محمدی ، اکرم. (۱۳۸۰) " بررسی عوامل موثر بر گزارشگری میاندوره‌ای بموقع در شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران " پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه تربیت مدرس.
- ۶- مکرمی ، بداء... (مترجم) (۱۳۷۷). گزارشهای میاندوره ای، "بیانیه هیئت استانداردهای حسابداری انگلستان" ، سپتامبر ۱۹۹۷.
- ۷- همتی ، بهرام (۱۳۷۵). " بررسی لزوم تهیه صورتهای مالی میاندوره‌ای توسط شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و تاثیر آن بر نوسانات قیمت سهام شرکت های مزبور " پایان نامه کارشناسی ارشد ، دانشگاه آزاد اسلامی تهران.

منابع لاتین:

- 1- Brown , P. and J.Kennelly , The Information Content of Quarterly Earning , Journal of Business , July 1972, PP. 403-461
- 2- Cready , W.M. and P. G Mynatt , the information content of Annual and Interim Reports The Accounting Review , April 1991, pp.291-312
- 3- Donoth , A. and J Ronen , Information Content of Accounting Announcements , the Accounting Review , Oct 1993 , PP 857- 869
- 4- Firth , M.A The Impact of Earnings Announcement in the Share price Behavior of Similar Type Firms , The Economic Jornal, Vol.8, 1976,pp. 296 – 506.
- 5- Firth ,M. A., The Relative Information Content of Release of Financial Results 1981 , PP . 521 - 529
- 6- Jennings, R And L.Starks , Information content and Speed of Stock Price Adjustements , Journal of Accounting Research spring , 1982, PP.336 - 350.
- 7- Kiger J.e., An Empirical Investigation of NYSE Volume and price Reaction &the Announcement of Quarterly Earnings , Jornal of Accounting Research ,Spring 1972.
- 8- Oppong , A., Cross Secytionl Differenes in the information Content of Annual Earnings Announcements , University of Iowa
- 9- Ohtsuka ,M., the Effectiveness of Accounting Information in Capital Market : Information Effects of An Announcement, Business Accountng , Japan, Vol .33, Jan 1981 , PP..374- 383
- 10- Oppong , A., Cross Secytionl Differenes in the information Content of Annual Earnings Announcements , University of Iowa
- 11- Opong , k.k, The Information of Interim Financial Reports :UK Evidence , Joural of Business Finance & Accounting , Mar 1995, PP. 269- 279 .

- 12- Pacter paul ,Interim Reports: who, what and when?, sccountancy, International Edition July 1996 ,pp 70- 72
- 13- Stice , E., The Market Reaction to 10 - K and io 10- Q Filings and to Subsequent Earnings Announcements in the wall street Journall , the Accouting Review , Jan . 1991
- 14- R.G. May , The Influence of Quarterly Earning Announcement on Investor Decisions as Reflect in common stock Price Changes , Journal of Research , Spring 1971 , PP . 119- 152.
- 15- Rendom Walk theory